

פרק א': פרשנות

הגדרות

1. בחוק זה -

"ארגון פשיעה" - חבר בני אדם, מואגד או בלתי מואגד, שפועל בתכנית מאורגנת, שיטתית ומתמשכת לעבירת עבירות שלפי דיני ישראל הן מסוג פשע או עבירות המנויות בתוספת הראשונה, למעט עבירות מסוג פשע המנויות בתוספת השניה; לענין זה אין נפקא מינה -

(1) אם חברי הארגון יודעים את זהות החברים האחרים אם לאו;

(2) אם הרכב חברי הארגון קבוע או משתנה;

(3) אם העבירות כאמור ברישה נעברות או מיועדות להיעבר בישראל או מחוץ לישראל, ובלבד שהן מהוות עבירות הן לפי דיני ישראל והן לפי דיני המקום שבו נעברו, או שלפי הדין הישראלי חלים עליהן דיני העונשין של ישראל אף אם אינן עבירות לפי דיני אותו מקום;

(4) אם הארגון מבצע גם פעילות חוקית ואם הוא פועל גם למטרות חוקיות;

"עובר הציבור" - כהגדרתו בסעיפים 34 וכד' ו-290(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977' (להלן - חוק העונשין);

"עילת חילוט" - העוברות והתנאים הנדרשים כדי לחלט רכוש לפי פרקים ג' ו-ד', בכפוף לסייגים לחילוט רכוש לפי פרק ה';

"רכוש" - מקרקעין, מיטלטלין, כספים וזכויות, לרבות רכוש שהוא תמורתו של רכוש כאמור, וכל רכוש שצמח או שבא מרווחי רכוש כאמור;

"רכוש הקשור לעבירה" - רכוש שנתקיים בו אחד מאלה:

(1) נעברה בו העבירה, שימש לביצוע העבירה, איפשר את ביצוע העבירה או יועד לביצועה;

(2) הושג במישרין או בעקיפין כשכר ביצוע העבירה, יועד להיות שכר ביצוע העבירה או שהושג כתוצאה מביצועה.

פרק ב': עבירות

פעיל בארגון פשיעה

2. (א) העומד בראש ארגון פשיעה, או העושה אחד מאלה באופן שיש בו כדי לקדם את פעילותו הפלילית של ארגון פשיעה, דינו - מאסר עשר שנים:

(1) מנהל, מארגן, מכון פעילות בארגון פשיעה או מפקח עליה, והכל במישרין או בעקיפין;

(2) מממן במישרין או בעקיפין פעילות של ארגון פשיעה או מקבל מימון לצורך הפעלת הארגון, או מחליט בענין חלוקת כספים בארגון פשיעה.

(ב) הנותן שירות ייעוץ לארגון פשיעה במטרה לקדם את פעילותו הפלילית של ארגון הפשיעה, דינו - מאסר עשר שנים.

(ג) נעברה עבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), לענין ארגון פשיעה שפעילותו כוללת גם עבירה שהעונש הקבוע לה עולה על 20 שנות מאסר, דינו של עובר העבירה - מאסר 20 שנים.

* התקבל בכנסת ביום ט' בסיון התשס"ג (9 ביוני 2003); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 3155, מיום כ"ג בתמוז התשס"ב (3 ביולי 2002), עמ' 762. ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

3. העובר עבירה במסגרת פעילות של ארגון פשיעה, למעט עבירה לפי חוק זה או עבירה שהעונש הקבוע לה הוא מאסר עולם חובה, דינו - כפל העונש הקבוע לעבירה, אך לא יותר ממאסר עשרים וחמש שנים.

עבירה במסגרת ארגון פשיעה - נסיבה מחמירה

4. עובר הציבור המשתמש לרעה במעמדו או בסמכויותיו באופן שיש בו כדי לקדם את פעילותו הפלילית של ארגון פשיעה, דינו - מאסר עשר שנים.

עובר הציבור המסייע לארגון פשיעה

פרק ג': חילוט רכוש לאחר הרשעה בהליך פלילי

5. הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 2, 3 או 4, יצווה בית המשפט, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש כמפורט להלן:

חילוט חובה לאחר הרשעה למעט מנימוקים מיוחדים

- (1) רכוש הקשור לעבירה שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו של הנידון;
- (2) רכוש של הנידון שהוא שווה ערך לרכוש הקשור לעבירה.

6. לא נמצא רכוש כאמור בסעיף 5 למתן צו חילוט לפי אותו סעיף או למימוש צו החילוט במלואו, רשאי בית המשפט ליתן צו חילוט או לצוות על מימושו של הצו מתוך רכוש של אדם אחר, שהנידון מימן את רכישתו או שהעבירו לאותו אדם בלא תמורה; לא יצווה בית המשפט כאמור לגבי רכוש שמימן או שהעביר הנידון לאותו אדם לפני ביצוע העבירה שבשלה הורשע ושלגביה ניתן צו החילוט, אלא אם כן הוכח שהמימן או שההעברה נעשו במטרה למנוע את חילוט הרכוש.

חילוט רשות לאחר הרשעה של רכוש שהנידון מימן או נתן בלא תמורה לאחר

7. הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 2, 3 או 4 רשאי בית המשפט לצוות על חילוט רכוש הקשור לעבירה, אף אם אינו נמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו של הנידון.

חילוט רשות לאחר הרשעה של רכוש הקשור בעבירה

8. הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 2(א) רישה בכך שהוא עומד בראש ארגון פשיעה רשאי בית המשפט לצוות כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש שהוא -

חילוט רכוש לאחר הרשעה של מי שעומד בראש ארגון פשיעה

(1) רכוש של הנידון, הקשור לעבירה אחרת שנעברה במסגרת ארגון הפשיעה שבראשו עומד הנידון, או שהוא שווה ערך לרכוש כאמור;

(2) רכוש של ארגון הפשיעה שבראשו עומד הנידון; בבוא בית המשפט ליתן צו חילוט רכוש לפי פסקה זו יביא בחשבון, בין השאר, את היקף הפעילות הפלילית של ארגון הפשיעה; חילוט של רכוש לפי פסקה זו ייעשה לפי בקשה של פרקליט מחוז.

9. חזקה כי כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו של הנידון הוא רכושו, אלא אם כן יוכח אחרת.

חזקה ברבר רכושו של הנידון

10. בקשת תובע לחלט רכוש לפי פרק זה, ופירוט הרכוש שאת חילוטו מבקשים או שווי הרכוש שלגבי מבקשים צו חילוט, יצוינו בכתב האישום; התגלה רכוש נוסף שאת חילוטו מבקשים, רשאי תובע לתקן את כתב האישום בכל שלב של ההליכים עד למתן גזר הדין.

בקשת תובע לחלט רכוש - פירוט בכתב האישום

11. (א) הודעה על בקשת תובע לחלט רכוש תימסר לנידון וכן לבעל הרכוש, למי שהרכוש נמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו ולמי שיש לו טענה לזכות ברכוש (בחוק זה - טוען לזכות ברכוש), אם ניתן לאתרו בשקידה סבירה בנסיבות הענין.

זכות טיעון

(ב) בית משפט רשאי להורות על פרסום בקשה לחלט רכוש בעיתון או בדרך אחרת שיקבע; פרסום כאמור לא יפגע בזכותו של טוען לזכות ברכוש להגיש בקשה לתיקון או לביטול צו חילוט לפי סעיף 28.

(ג) לא יצווה בית המשפט על חילוט רכוש לפי פרק זה אלא לאחר שנתן לטוען לזכות ברכוש, אם הוא ידוע, הזדמנות להשמיע את טענותיו.

12. ההוכחה של העובדות והתנאים לצורך חילוט לפי פרק זה, לאחר הרשעה בהליך פלילי, תיעשה ברמה הנדרשת במשפט אזרחי. הוכחת העובדות והתנאים הנדרשים לצורך חילוט

13. (א) ראה בית המשפט כי בירור הטענות בדבר החילוט עלול להקשות על המשך הדיון בהליך הפלילי, רשאי הוא, מטעמים שיירשמו, לקבוע שהדיון בחילוט יהיה בהליך אזרחי בבית משפט מחוזי. העברת הדיון בחילוט להליך אזרחי וחילוט במסגרת אותו הליך

(ב) חילוט רכוש בהליך אזרחי לאחר שהדיון הועבר, כאמור בסעיף קטן (א), מבית המשפט שהרשיע אדם בהליך פלילי, ייעשה לפי הוראות פרק זה, בשינויים המחויבים, ולא יחולו הוראות פרק ד'.

פרק ד': חילוט רכוש בהליך אזרחי שלא קדם לו הליך פלילי

14. בית משפט מחוזי רשאי, על פי בקשה של פרקליט מחוז, לצוות על חילוט רכוש בהליך אזרחי, בין אם הורשע או הואשם אדם בעבירה לפי חוק זה ובין אם לא, אם נוכח כי התקיים אחד מאלה: חילוט רכוש בהליך אזרחי שלא קדם לו הליך פלילי או שלא הועבר לאחר הליך פלילי

(1) הרכוש הוא רכוש הקשור לעבירה המנויה בפרק ב';

(2) הרכוש הוא רכוש של ארגון פשיעה.

15. (א) בקשת פרקליט המחוז תוגש בכתב ותפרט את הרכוש שאת חילוטו מבקשים; התגלה רכוש נוסף שאת חילוטו מבקשים לפי פרק זה, רשאי פרקליט המחוז לתקן את הבקשה. אופן הגשת בקשת תובע לחלט רכוש

(ב) המשיב בבקשה יהיה הטוען לזכות ברכוש, אם ניתן לאתר בשקידה סבירה בנסיבות הענין.

16. (א) הודעה על בקשת תובע לחלט רכוש תימסר לטוען לזכות ברכוש, אם ניתן לאתר בשקידה סבירה בנסיבות הענין. זכות טיעון

(ב) בית משפט רשאי להורות על פרסום בקשה לחלט רכוש בעיתון או בדרך אחרת שיקבע; פרסום כאמור לא יפגע בזכותו של טוען לזכות ברכוש להגיש בקשה לתיקון או לביטול צו חילוט לפי סעיף 28.

(ג) לא יצווה בית המשפט על חילוט רכוש לפי פרק זה אלא לאחר שנתן לטוען לזכות ברכוש, אם הוא ידוע, הזדמנות להשמיע את טענותיו.

17. (א) לצורך חילוט רכוש לפי פרק זה, הוכחת ביצוע עבירה לפי פרק ב' או קיומו של ארגון פשיעה, כאמור בסעיף 14, תיעשה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט פלילי. הוכחת העובדות והתנאים הנדרשים לצורך חילוט

(ב) לצורך חילוט רכוש לפי פרק זה, הוכחת הקשר בין הרכוש לבין העבירה או בין הרכוש לבין ארגון הפשיעה, כאמור בסעיף 14, תיעשה ברמה הנדרשת במשפט אזרחי.

פרק ה': סייגים לחילוט רכוש

18. (א) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש, כולו או חלקו, אף אם הוכחו העובדות והתנאים לחילוט רכוש לפי סעיפים 5, 6, 7 ו-14 במקרים המפורטים להלן: רכוש שאין לחלטו בשל זכויות של אחר

(1) בחילוט של סעיפים 5(2), 8 או 14(2) – הטוען לזכות ברכוש הוכיח את זכותו ברכוש;

(2) בחילוט לפי סעיפים 5(1), 7 ו-14(1) – התקיים אחד מאלה:

(א) הטוען לזכות ברכוש הוכיח את זכותו ברכוש וכי רכש אותה לפני ביצוע העבירה שבקשר אליה התבקש החילוט, וכן הביא ראיות שלא ידע או שלא הסכים, לפי הענין, לכך שהרכוש יהיה רכוש הקשור לעבירה כאמור; התעורר ספק שמא לא ידע או לא הסכים והספק לא הוסר, יפעל הספק לטובת הטוען לזכות;

(ב) הטוען לזכות ברכוש הוכיח את זכותו ברכוש וכי רכש אותה אחרי ביצוע העבירה שבקשר אליה התבקש החילוט, וכן הוכיח כי עשה כן בתמורה ובתום לב; לענין זה, "בתמורה" – לרבות בדרך של ירושה;

(3) בחילוט לפי סעיף 6 – הטוען לזכות ברכוש אינו האדם שהנידון העביר אליו את הרכוש או מימן את רכישת זכותו ברכוש, הוא הוכיח את זכותו ברכוש וכן התקיים האמור בפסקאות משנה (א) או (ב), לפי הענין, של פסקה (2).

(ב) מצא בית המשפט כי אין לחלט חלק מהרכוש לפי הוראות סעיף קטן (א) בשל זכותו של טוען לזכות ברכוש, רשאי הוא, על אף האמור בסעיף קטן (א) רישה, לחלט גם את אותו חלק מהרכוש, אם מצא כי מן הראוי לעשות כן, בכפוף להוראות להבטחת זכותו של הטוען לזכות ברכוש ולמניעת פגיעה בלתי סבירה בו והוראות בענין פיצויים בשל פגיעה סבירה בו.

(ג) בסעיף זה, "טוען לזכות ברכוש" – למעט הנידון.

19. (א) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי חוק זה, שהוא בגדר מיטלטלין שאינם ניתנים לעיקול לפי סעיף 22 לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.²

(ב) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי חוק זה אלא אם כן נוכח שלבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סביר.

20. בכפוף לאמור בסעיף 18(א2)(א) בענין יצירת ספק, הוכחת הסייגים לחילוט לפי פרק זה וכן הסרת הספק כאמור באותה פסקה ייעשו ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי.

פרק ו': סעדים זמניים

21. הוגש כתב אישום הכולל בקשה לחילוט או הוגשה בקשה לחילוט בהליך אזרחי, לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, על פי בקשה של פרקליט מחוז, ליתן צו זמני, בדבר מתן ערבויות מטעם הנאשם או אדם אחר המחזיק ברכוש, צו מניעה, צו עיקול או הוראות אחרות, לרבות הוראות לאפטרופוס הכללי או לאדם אחר בדבר ניהול זמני של הרכוש (להלן בחוק זה – צו זמני); בפרק זה, "בית המשפט" – בית המשפט המחוזי שאליו הוגשו כתב האישום או הבקשה לחילוט בהליך אזרחי, לפי הענין.

22. בית משפט רשאי ליתן צו זמני כאמור בסעיף 21 אם נוכח כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת עילת חילוט וכי אי מתן הצו יכביד על מימוש החילוט.

23. (א) בית המשפט רשאי ליתן צו זמני לפי הוראות פרק זה אף בטרם הוגש בכתב אישום או בקשה לחילוט בהליך אזרחי, לפי הענין, על פי בקשה של פרקליט מחוז, אם נוכח כי יש יסוד סביר להניח שהרכוש שלגביו מבקשים את הצו עלול להיעלם או שעלולים לעשות בו פעולות שימנעו את מימוש החילוט.

(ב) צו זמני שניתן לפני הגשת כתב אישום או לפני הגשת בקשה לחילוט בהליך אזרחי, לפי הענין, יפקע אם לא הוגשו כתב האישום או הבקשה בתוך שישה חודשים מיום

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

רכוש שאין לחלטו והבטחת אמצעי מחיה ומגורים

הוכחת התקיימות הסייגים לחילוט

סמכות למתן סעדים זמניים

תנאים למתן סעדים זמניים

מתן סעד זמני בטרם הוגש כתב אישום

שניתן הצו; בית המשפט רשאי להאריך תקופה זו לתקופות נוספות שלא יעלו על שלושה חודשים, ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על שנה מיום מתן הצו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב) רשאי שופט של בית המשפט העליון לצוות על הארכת תקופת תוקפו של צו זמני מעת לעת לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים בכל פעם.

(ד) ניתן צו זמני לפי סעיף זה ובתוך תקופת תוקפו הוגשו כתב אישום או בקשה לחילוט בהליך אזרחי, לפי הענין, יפקע הצו הזמני בתום עשרה ימים ממועד הגשת כתב האישום או הבקשה, לפי הענין, אם לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה האמורה, בקשה למתן צו זמני בהתאם להוראות סעיפים 21 ו-22.

24. בית המשפט רשאי ליתן צו זמני לפי פרק זה במעמד צד אחד, אם נוכח שיש חשש לעשייה מיידית ברכוש, שתכשיל את חילוטו; תוקפו של צו זמני, שניתן במעמד צד אחד, לא יעלה על עשרה ימים, והבקשה תישמע במעמד הצדדים בהקדם האפשרי ובתוך תקופת תוקפו של הצו; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, להאריך את תוקפו של צו זמני שניתן במעמד צד אחד לתקופות נוספות ובלבד שהתקופה הכוללת לא תעלה על שלושים ימים מיום מתן הצו.

צו זמני במעמד צד אחד

25. בדיון בבקשה למתן צו זמני לפי הוראות פרק זה, למעט בבקשה למתן צו זמני במעמד צד אחד לפי סעיף 24, יחולו הוראות סעיף 11 וכן הוראות סעיפים 18 ו-19, כשינויים המחויבים.

החלת הוראות לענין זכות טיעון והסתייגים לחילוט רכוש

26. החליט בית המשפט ליתן צו זמני לפי פרק זה, יקבע את סוג הצו, היקפו, תנאיו ומשך תוקפו, והכל במידה שאינה עולה על הנדרש כדי להשיג את מטרת הצו הזמני.

מתן צו זמני במידה שאינה עולה על הנדרש

27. נתן בית המשפט צו זמני ולא חולט הרכוש לפי חוק זה, רשאי בית המשפט להורות שמי שניזוק בשל צו כאמור יפוצה מאוצר המדינה.

פיצויים

פרק ז': תיקון צו חילוט, ביטולו וערעור

28. (א) מי שטוען לזכות ברכוש שחולט לפי חוק זה (בפרק זה – המבקש), ולא הזמן להשמיע את טענותיו לענין צו החילוט, רשאי לבקש מבית המשפט שציווה על החילוט לתקן או לבטל את הצו.

תיקון צו חילוט או ביטולו

(ב) בקשה לתיקון או לביטול צו חילוט תוגש בתוך שנתיים מיום מתן צו החילוט או בתוך מועד מאוחר יותר שיקבע בית המשפט, אם ראה שמן הצדק לעשות כן.

(ג) תיקן בית המשפט את צו החילוט או ביטל אותו – יצווה על החזרת הרכוש או חלקו למבקש, או תשלום תמורתו מאוצר המדינה למבקש אם לא ניתן להחזיר את הרכוש או אם הסכים המבקש לקבל את תמורתו; ציווה בית המשפט על תשלום תמורת הרכוש – יקבע בצו את סכום התשלום בהתאם לערכו של הרכוש בשוק החופשי ביום מתן צו החילוט או ביום מתן צו התשלום, לפי הגבוה שבהם; צו התשלום או צו החזרת רכוש יינתנו לא יאוחר משלושה חודשים מיום שהחליט בית המשפט לבטל את צו החילוט.

(ד) תיקן בית המשפט את צו החילוט או ביטל אותו, רשאי הוא להארות שמי שניזוק בשל הצו יפוצה מאוצר המדינה.

(ה) צו החזרת רכוש או צו תשלום יבוצעו בהקדם האפשרי ולא יאוחר משישים ימים מיום נתינתם.

29. בית משפט רשאי לדון מחדש בצו זמני שנתן אם ראה כי הרבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עוברות חדשות שהתגלו לאחר מתן הצו הזמני.

עיון חוזר בצו זמני

30. על החלטה בדבר מתן צו חילוט לפי חוק זה, תיקונו או ביטולו ועל כל החלטה במסגרת הדיון בבקשה למתן צו זמני, ניתן לערער, בתוך 30 ימים מיום שהודע למערער על מתן ההחלטה, לבית המשפט העליון בדרך שמערערים על החלטה בענין אזרחי, ואולם אם ניתנה ההחלטה בגזר דין והוגש ערעור על פסק הדין, רשאי בית המשפט העליון לשמוע גם ערעור בנוגע לצו החילוט; ערעור על החלטה בענין צו זמני יידון לפני שופט אחד.

פרק ח': הוראות שונות

31. לצורך הוכחת התבנית המתמשכת והשיטתית שבה פועל ארגון כאמור בהגדרה "ארגון פשיעה" שבסעיף 1, ניתן להביא ראיות בדבר עבירות שנעברו ומעשים שנעשו טרם תחילתו של חוק זה, ובלבד שמובאות ראיות על התמשכות פעילות הארגון גם לאחר תחילתו של חוק זה.
32. סכום שוויו של רכוש המחולט בהתאם לצווי חילוט שניתנו לפי חוק זה, למעט לגבי רכוש של ארגון פשיעה, לא יעלה על שוויו של רכוש הקשור לעבירה שבקשר לביצועה ניתן הצו.
33. סמכויות החיפוש והתפיסה לפי פקודת מעצר והיפוש [נוסח חדש], התשכ"ט-1969³, יחולו, בכפוף להוראות חוק זה ובשינויים המחויבים, גם לענין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי חוק זה.
34. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע הוראות לביצועו לרבות בדבר סדרי דין בענין בקשה לצו חילוט בהליך פלילי או אזרחי, הליכים לשמיעת התנגדויות לחילוט, בקשה למתן סעדים לשמירת רכוש, סעדים זמניים, עיון חוזר, ערעור, וכן בדבר הדרכים למימוש החילוט, לניהול הנכסים ולמתן הודעות לטוענים לזכות ברכוש.
35. שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את רשימת העבירות שבתוספות הראשונה והשניה.
36. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000⁴, בתוספת הראשונה -
(1) אחרי פסקה (18) יבוא:
"18א) עבירות לפי סעיפים 2, 3 ו-4 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003";
(2) בפסקאות 19 ו-20, במקום "בפרט זה" יבוא "בתוספת זו".
37. בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984⁵ -
(1) בסעיף 51(א)(א), במקום "ולמעט עבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988" יבוא "למעט עבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, ולמעט עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003";
(2) בתוספת הראשונה, בחלק א', בסופו יבוא:
"6. עבירה לפי סעיף 3 לחוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג-2003."

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

⁴ סי"ח התש"ס, עמ' 293.

⁵ סי"ח התשמ"ד, עמ' 198.

